

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Test 13

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt! A megadott kérdésekből, feladatokból kiindulva értelmezze a verset körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben!

Arany János: *Naturam furcâ expellas...*

*Gyermekkoromban felköték
A színben egy nagy tökharangot,
Amely ugyan nem ada hangot,
De másképp vígan működék;
Mevolt a súlya, lódulása,
Kötélét hogy jól visszarántsa
S vele a kis harangozót; -
Szóval: csinált kommóciót.*

*„No, mondám, majd ha nagy leszek,
Valódi harangot veszek
És azt egész nap kongatom
Saját kényemre, szabadon.”*

*Így kongatom most untalan
E verseket - bár hangtalan. (1877. július 9.)*

Forrás: Arany János összes költeményei I. Osiris Kiadó, 2003.

Szómagyarázat:

Naturam furcâ expellas... [.. tamen usque recurret] „A természet, ámbár időre, órára, / Elkergettethetik, megtér nemsokára...” (Horatius, Kis János fordítása)

kommóció = (test)mozgás, kedélyváltozás, orvosi szaknyelv: agyrázkódás, emlékezetkiesés

a. Milyen szerepekben jelenik meg a lírai én?	5 pont
b. Milyen idősíkok jelennek meg a versben?	5 pont
c. Fejtse ki a harang-kép jelentésgazdagságát az egész szöveg kontextusában!	5 pont
d. Értelmezze a költemény utolsó két sorát!	5 pont

A költemény értelmezésének módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a kérdések/feladatok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat/válaszoljon a kérdésekre!

Leonardo da Vinci Sziklás madonna című festményét állítja új kiállítása középpontjába a londoni Nemzeti Galéria. A tárlat látogatói megismerhetik az alkotás festékrétege alatt megbújó vázlatokat, amelyeket a mű tudományos vizsgálatakor fedeztek fel.

Leonardo közismerten hosszú idő alatt fejezte be képeit. A Sziklás madonnán két periódusban is dolgozott, 1491 és 1499 között, majd 1506 és 1508 között. Egy korábbi, 2005-ben elvégzett vizsgálat kiderítette, hogy eredetileg más pózban akarta megfesteni a madonnát, de további változtatásokra nem derült fény.

A legújabb technológiának köszönhetően – makroröntgen fluoreszcenciás térképek, valamint infravörös és hiperspektrális képalkotás segítségével – sikerült újabb vázlatot is felfedezni a festékréteg alatt – adta hírül a *The Art Newspaper* honlapja.

Leonardo első kompozíciójában a gyermek Jézus és az angyal magasabban helyezkedett el, az angyal lefelé tekintett a kis Jézusra. Nem világos, hogy a művész miért szakított ezzel az ötlettel, de a közelmúltban felfedezett újabb vázlaton már máshogy képzelte el a jelenetet. Például megváltoztatta a gyermek Jézus fejtartását, hogy profilból látszódjon, és az angyal göndör fürtjeinek egy része is eltűnt.

A novemberben megnyíló kiállításra a Sziklás madonnát a Galéria alsó szintjére költöztetik. Mint Caroline Campbell, a galéria gyűjteményi igazgatója elmondta, a festmény alatt megbúvó vázlatok feltárása műtermekben, laboratóriumokban és könyvtárakban, zárt ajtók mögött folyt, most tehát lehetővé akarják tenni, hogy a közönség mindazt felfedezhesse, amit a kutatók találtak.

(<https://nuus.hu/kultura/0816/leonardo-sziklas-madonnajanak-eredeti-vazlatait-mutatja-be-a-londoni-nemzeti-galeria/>)

- Mi derült ki a festékréteg alatt megbúvó vázlatokból a szöveg szerint? 5 pont
- Mi a szándéka a londoni Nemzeti Galériának a festmény elköltöztetésével? 5 pont
- Melyik stílusréteg sajátosságait ismeri fel a szövegben? Támassza alá három példával választ! 5 pont
- Fejtse ki véleményét 10–15 mondatban a múzeumok és közönségük kapcsolatáról! 10 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvi igényesség, helyesírás 5 pont

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben **Társadalmi különbségek ábrázolása a klasszikus modern epikában** címmel egy ön által választott magyar szépirodalmi mű **(pl. Móríc Zsigmond: Sárarany, Kosztolányi Dezső: Édes Anna vagy más olvasott mű)** alapján!

Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve az alábbi feladatsorban javasolt értelmezési szempontokat, de kiegészítheti ezeket más szempontokkal is!

- a választott epikus alkotás műfaji sajátosságai 5 pont
- társadalmi különbségek ábrázolása 5 pont
- a szereplők megjelenítésének eljárásai 5 pont
- a mű stílusirányzatának jellemzői 5 pont

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. 10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.